

Język polski kl. VIII b - 08.06.2020 r. - Dorota Kalata

Temat: **Każdy może oceniać O recenzji teatralnej i filmowej.**

1. Przypomnij sobie definicję recenzji. Możesz skorzystać ze słownika terminów literackich lub innych źródeł.

Zapisz w zeszycie:

***Recenzja** – omówienie dzieła literackiego, spektaklu teatralnego, koncertu, wystawy itp., publikowane w prasie lub za pomocą innych środków masowego przekazu. Recenzja przybiera różne formy: od suchej parozdaniowej informacji o danym wydarzeniu kulturalnym do swobodnego felietonu.*

2. Przeczytaj tekst: Przybyłem, zobaczyłem, oceniłem i napisałem recenzję (podręcznik *Świat w słowach i obrazach*, str. 344 - 345).

Na jego podstawie:

- sporządź listę tematów, którymi zajmują się autorzy recenzji,
- odróżnij recenzję od innych form wypowiedzi,
- wyodrębnij części kompozycyjne recenzji,
- wybierz elementy dzieła podlegające ocenie,
- wyjaśnij co jest istotą recenzji – wykonuj polecenie 1. (podręcznik, s. 344)

Zapamiętaj!

Elementy konieczne w recenzji:

- informacja,
- ocena,
- analiza krytyczna,
- sugestie dla czytelnika.

Recenzja zawiera osobiste sądy, opinie recenzenta. Wyszukaj sformułowania o takim charakterze (polecenie 4, podręcznik, s. 345).

Składowe spektaklu teatralnego / filmu:

Tekst / Scenariusz - tematyka i problematyka, jej ranga, akcja, jej rozwój, ciekawe sceny, wyrazistość bohaterów, miejsce i rola dramatu / filmu w tradycji, wcześniejsze realizacje dzieła.

Reżyser (inscenizator) - celowość wyboru dramatu / scenariusza, oryginalność. Relacje między tekstem dramatu / scenariuszem a jego realizacją.

Aktor - trafność obsady, styl gry, ocena umiejętności, sposób podawania tekstu, mimika, gestykulacja, ruch sceniczny, charakterystyka.

Scenograf - dekoracje, kostiumy, rekwizyty. Trafność ich wyboru. Sugestywność. Funkcjonalność. Podporządkowanie koncepcji reżyserskiej.

Kompozytor - dopasowanie jej do charakteru dzieła.

Inne - światło, efekty dźwiękowe, efekty specjalne.

8. Wykonaj polecenie 5 str. 345 - język recenzji. Zastanów się, jakie warunki musi spełnić dobry recenzent.

Materiał do egzaminu:

Z jakiego utworu pochodzą cytaty?

Podaj autora i tytuł.

1. „Ciemno wszędzie, głucho wszędzie,
co to będzie, co to będzie”

Adam Mickiewicz „Dziady cz. II”

2. „Panie, to moja praca, a zdarzenie Twoje;
Raczyż błogosławieństwo dać do końca swoje!”

Jan Kochanowski fraszka „Na dom w Czarnolesie”

3. „Gościu, siądź pod mym liściem, a odpocznij sobie!”

Jan Kochanowski fraszka „Na lipę”

Nazwij dwa użyte w tym wersie środki poetyckie. – Gościu – apostrofa – Personifikacja (uosobienie) – lipa ma cechy ludzkie

4. „Jestem Papkin – lew północy.

Rotmistrz sławny i kawaler

Tak, siak, tędy i owędy.

Mądry w radzie, dzielny w boju,

Dusza wojny, wróg pokoju”

Aleksander Fredro „Zemsta”

5. „Złota też, wiem, nie pragniesz, bo to wszystko Twoje,
Cokolwiek na tym świecie człowiek mieni swoje” (mieni – uważa)

Pieśń Jana Kochanowskiego „Czego chcesz od nas, Panie”

6. „Jako oliwka mała pod wysokim sadem

Idzie z ziemie ku górze macierzyńskim śladem Jan Kochanowski „Tren V”

Jak nazywamy długie, rozwinięte porównanie użyte w powyższym trenie? porównanie homeryckie

7. „Bardzo proszę... mocium panie...

Mocium panie... me wezwanie...” Aleksander Fredro „Zemsta”

8. „Nieszczęsne ochędóstwo, żalosne ubiory Mojej namilszej cory!” Jan Kochanowski „Tren VII”

9. „Niech się dzieje wola nieba,

z nią się zawsze zgadzać trzeba” Aleksander Fredro „Zemsta”

10. „Wielkieś mi uczyniła pustki w domu moim,

Moja droga Orszulo, Tym zniknięciem swoim!” Jan Kochanowski „Tren VIII”

Podaj autorów lektur obowiązkowych.

1. „Opowieść wigilijna”

2. „Zemsta”

3. „Tren I, V, VII, VIII”, fraszki, pieśni

4. „Żona modna”

5. „Reduta Ordona”

6. „Śmierć Pułkownika”

7. „Świtezianka”

8. „Dziady cz. II”

9. „Sonety krymskie” – utwór „Stepy akermańskie”

10. „Pan Tadeusz”

11. „Mały Książę”

12. „Quo vadis”

13. „Latarnik”

14. „Balladyna”
15. „Syzyfowe prace”
16. „Artysta”
17. „Ziele na kraterze”
18. „Tędy i owędy”

Sławomir Mrożek „Artysta”

1. **Gdzie zatrudnić chce się kogut?** w cyrku, którego dyrektor ogłasza nabór zwierząt do pracy
2. **Za kogo się podaje?** za lwa
3. **Jaką pracę proponuje mu dyrektor cyrku?** w charakterze koguta (mimo że bardzo się stara, każdy prawdziwy lew będzie od niego lepszy, gdyż jest autentyczny)
4. **Dlaczego kogut nie przyjmuje jego propozycji?** Kogut uważa, że taka propozycja go obraża i że skoro jest lwem, nie będzie udawał ptaka.
5. **Co było największą wadą koguta?** Nadmierna ambicja, przecenianie własnych możliwości. Próbował stać się kimś innym, niż jest.

Melchior Wańkowicz „Ziele na kraterze” (fragmenty)

1. **Jak miała na imię starsza córka pisarza, o której pisze w utworze „Ziele na kraterze”?** Krystyna
2. **Kiedy zmarła córka pisarza?** Pełniła rolę łączniczki i sanitariuszki w batalionie Parasol Armii Krajowej. Zginęła szóstego dnia powstania warszawskiego, podczas walk w rejonie cmentarza kalwińskiego na Woli. Wielokrotnie wspominana w książkach swojego ojca, m.in. w powieści Ziele na kraterze. (kontekst powstania warszawskiego)
3. **Który poeta zginął w czwartym dniu powstania warszawskiego?** K.K. Baczyński
4. **Jak miała na imię żona poety, która zginęła w powstaniu warszawskim 1 września 1944 roku?** Barbara (Drapczyńska)

Melchior Wańkowicz „Tędy i owędy” (wybrany reportaż)

1. **Wymień cechy reportażu jako gatunku publicystyczno-literackiego** - przedstawia rzeczywiste zdarzenie i towarzyszące mu okoliczności; autor reportażu opowiada o zdarzeniach, których był świadkiem lub których przebieg zna z relacji świadków, dokumentów lub innych źródeł; zawiera ocenę, opinie autora na dany temat, może zawierać wywiad, dialog
2. **Kim jest poliglota?** to człowiek władający wieloma językami.